

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:**GÖÇER HAYVANLARIN TANIMLANMASI VE NAKİLLERİ
HAKKINDA YÖNETMELİK****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ülke içindeki göçer hayvanların tanımlanmasında ve nakillerinde uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; ülke içindeki göçer hayvan nakillerini, göçer hayvan nakillerinde kullanılacak belgeleri, göçer hayvanların yüklenmesi, boşaltılması ve taşınması, göçer hayvan sürülerinin hareketini, göçer hayvanların hastalıklı yerlerden geçirilmesini, göçer hayvanların tanımlanmasını, görevlilerin yükümlülüklerini, belgesiz ve tanımlanmamış göçer hayvanların nakilleri ile ilgili işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 7 nci ve 8 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

- MADDE 4 –** (1) Bu Yönetmelikte geçen;
- Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
 - Göçer hayvan: Belirli bir otlatma alanına sahip olmayan, yılın her mevsiminde hayvanları ile birlikte başka yerlere geçici olarak konaklayarak hayvancılık yapan kişilere ait deve, sığır, manda, koyun ve keçiler ile tek tırnaklı hayvanları,
 - Göçer hayvan sevk kontrol noktası: İl hayvan sağlık zabıtası komisyonu tarafından belirlenen ve veteriner sağlık raporu kontrolü, yeni doğan hayvanların tanımlanması, aşılama ve muayene işlemlerinin yapıldığı yerleri,
 - Hayvan kayıt sistemi: Hayvanların kimliklendirilerek kayıt altına alındığı ve hareketlerinin izlendiği bilgisayar destekli, Bakanlık bünyesinde oluşturulmuş veri tabanlarını,
 - Hayvan pasaportu: 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen belgeyi,
 - Hayvan sağlık zabıtası komisyonu: 20/1/2012 tarihli ve 28179 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları ile Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre kurulmuş komisyonları,
 - Hayvan sahibi: Hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişileri,
 - İl/ilçe müdürlüğü: İl/ilçe tarım ve orman müdürlüklerini,
 - Kanun: 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,
 - Kimlik belgesi: 20/2/2018 tarihli ve 30338 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tek Tırnaklı Hayvanların Tanımlanması ve İzlenmesine Dair Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde belirtilen belgeyi,
 - Nakil belgesi: 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde belirtilen belgeyi,
 - Resmî veteriner hekim: Bu Yönetmelik kapsamında verilen görevleri Bakanlık adına yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,
 - Sevk veya nakil işlemi: Göçer hayvanların nakil vasıtaları ile nakledilmesi halinde mevzuatla belirlenen belgelerle, yaya olarak nakledilmesi halinde ise dezenfeksiyon belgesi, nakliyeciyetki belgesi, bakıcı ve sürücü yeterlilik belgesi gibi belgeler aranmadan yapılan hareket işlemlerini,
 - Veteriner sağlık raporu: Hayvan ve hayvansal ürünlerin 5996 sayılı Kanunda belirlenen sağlık şartlarına uygun olduğunu gösteren, resmî veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından düzenlenen belgeyi,
 - Yetkilendirilmiş veteriner hekim: Bakanlıkta görevli veteriner hekimler dışında, verilecek resmî görevleri yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilen veteriner hekimi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Genel Hükümler ve Hayvan Sahibinin Sorumluluk ve Yükümlülükleri****Genel hükümler**

MADDE 5 – (1) Kanun ve ilgili mevzuatta belirtilen bulaşıcı hayvan hastalığı taşıyan, taşıma riski bulunan veya sağlık durumu nakle uygun olmayan göçer hayvanlar nakledilemez. Resmî veteriner hekim uygun görmesi halinde tedavi, kesim veya zorunlu kesim amacıyla bu tür hayvanların sevkine izin verir.

(2) Bakanlık insan ve hayvan sağlığının korunması amacıyla, gerekli hallerde göçer hayvan sevklerine kısmi veya tam kısıtlama getirebilir.

(3) Göçer hayvan nakillerinde, bu Yönetmelikte belirtilen belgelerin nakil veya sevk işleminin başlangıcından sonuna kadar hayvanların beraberinde bulundurulması zorunludur. Belgelerin nakil esnasında kaybolması durumunda sistemden kontrol edilerek yenisi düzenlenir.

(4) Göçer hayvan sahibi, sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların nakillerinde bulundurulması gereken belgeleri, il/ilçe müdürlüğüne yapacağı bildirim kadar saklamak ve istenildiğinde görevlilere ibraz etmekle yükümlüdür.

Hayvan sahibinin sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) Hayvan sahibi Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği, Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği ile Tek Tırnaklı Hayvanların Tanımlanması ve İzlenmesine Dair Yönetmeliğine uygun olarak hayvanlarını tanımlattırmaktan sorumlu ve yükümlüdür.

(2) Hayvan sahibi bu Yönetmelikte yer alan yükümlülüklerini yerine getirmemesinden, eksik ya da hatalı yerine getirmesinden, vermiş olduğu beyanları nedeniyle oluşacak tüm olumsuzluk ve hatalardan sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Göçer Hayvanların Sevkleri ve Tanımlanması****Göçer hayvanların sevkleri**

MADDE 7 – (1) İller tarafından, araçla veya yaya olarak hareket edecek göçer hayvanların takip edecekleri güzergâh ile göçer hayvan sevk kontrol noktaları diğer illerle koordinasyon sağlanarak il hayvan sağlık zabıtası komisyonu marifetiyle tespit edilir ve her yılın en geç Ocak ayı başında ilan edilerek hayvan kayıt sistemine girilir. Veteriner sağlık raporu düzenlenirken geçiş güzergâh noktaları hayvan kayıt sistemi üzerinden seçilerek sistem üzerinde güzergâhın oluşturulması sağlanır. Bu güzergâh veteriner sağlık raporuna eklenir. Göçer hayvanların bu güzergâhı takip etmeleri zorunludur.

(2) Göçer hayvan sahibi, göçer hayvanları için il içi hareketten önce buldukları yerdeki il/ilçe müdürlüğüne başvuruda bulunur. İl içinde göçer hayvanların nakillerinde sığır cinsi hayvanlarda hayvan pasaportunun, koyun ve keçi türü hayvanlarda nakil belgesinin, tek tırnaklı hayvanlarda kimlik belgesinin hayvanların beraberinde bulundurulması zorunludur. Bu hayvanların il içi nakillerinde varış bildirim süresi çıkış tarihinden itibaren bir yıldır.

(3) Hayvan sahibi göçer hayvanları için iller arası hareketten önce buldukları yerdeki il/ilçe müdürlüğüne başvuruda bulunur. Hayvanlarda salgın ve bulaşıcı hastalık bulunmadığı muayene sonucu anlaşılana, bu Yönetmelikte belirtilen nakil belgeleri ile iller arası hareketlerine müsaade edilir. Bulaşıcı ve salgın hastalık bulunan veya hastalıktan şüphe edilen hayvanların hareketleri hastalığın sönmesine veya şüphenin giderilmesine kadar geciktirilir.

(4) İller arası göçer hayvan nakillerinde, resmî veteriner hekim tarafından muayene edilerek ve kontrolden geçirilerek nakli uygun görülen göçer hayvanlar için veteriner sağlık raporu düzenlenir.

(5) Bir ilden başka bir ile yapılacak göçer hayvan sevkleri il hayvan sağlık zabıtası komisyonu tarafından belirlenen güzergâh üzerinde ve düzenlendiği tarihten itibaren bir yıl geçerli olan tek veteriner sağlık raporu ile yapılır.

(6) Göçer hayvan sahibi, işletmesinden yapılan ilk hareketinde hayvanlarını başka illere sevk ederken, veteriner sağlık raporu düzenlenmesi için bir dilekçe ile il/ilçe müdürlüklerine fiziki olarak veya elektronik ortamda başvurur.

(7) İl Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonu tarafından belirlenen güzergâh üzerinde bulunan ve aynı komisyon tarafından belirlenen göçer hayvan sevk kontrol noktalarında il/ilçe müdürlüğünde görevli resmî veteriner hekim tarafından veteriner sağlık raporu kontrolü, yeni doğan hayvanların tanımlanması, aşılama ve muayene işlemleri gerçekleştirilir. Yeni tanımlanan hayvanların listesi veteriner sağlık raporuna eklenir.

(8) Veteriner sağlık raporu düzenlenmesi için yapılan muayene ve kontroller, il/ilçe hayvan sağlık zabıtası komisyonlarının belirlenmiş hayvan sevk kontrol noktalarında gerçekleştirilir. Sevk kontrol noktası dışındaki hayvanların muayenesi sahiplerince temin olunacak vasıta ile mahalline gidilerek yapılır. Masrafları hayvan sahibi tarafından karşılanır.

(9) Göçer hayvanların nakli için resmî veteriner hekim tarafından düzenlenmiş veteriner sağlık raporunun nakil sırasında hayvanların beraberinde bulundurulması zorunludur.

(10) Veteriner sağlık raporu, hayvan kayıt sistemi üzerinden veya zorunlu hallerde Bakanlığın uygun göreceği matbu evraklarla düzenlenir. Göçer hayvanların hareketlerine ait bilgiler veri tabanına kayıt edilir.

(11) Bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılan göçer hayvan hareketlerine hayvan hastalıklarını önleme amacı dışında kısıtlama konulamaz.

(12) Göçer hayvanların nakil esnasında satışı veya kesimhaneye sevk durumunda bulunduğu yerin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüğü tarafından hayvanların sevk işlemleri yapılır.

(13) Göçer hayvanların veteriner sağlık raporunda belirtilen güzergâh üzerinde bulunmayan bir yere sevk edilmek istenmesi durumunda göçer hayvan sahibi tarafından bulunduğu yerin il/ilçe müdürlüğüne başvurulacak yeni veteriner sağlık raporu alınır.

(14) İl hayvan sağlık zabıtası komisyonunca tespit edilen güzergâh ve yolu takip etmeyenler hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır.

Göçer hayvanların tanımlanması

MADDE 8 – (1) Göçer hayvanlardan nakil esnasında doğan hayvanlar güzergâh üzerindeki en yakın göçer hayvan sevk kontrol noktasında küpelenerek kayıt altına alınır.

Göçer hayvanların düşen kulak küpesi işlemleri

MADDE 9 – (1) Göçer hayvanların konaklama esnasında ya da nakil sırasında kulak küpelerinin birinin ya da ikisinin de düşmesi durumunda, güzergâh üzerinde bulunan göçer hayvan sevk kontrol noktasında hayvan sahibinden düşen kulak küpesi talebi alınır. Sevk kontrol noktasında tespitler yapılır ve tespit tutanakları veteriner sağlık raporuna eklenir. Ayrıca resmî yazı ile çıkış işletmesinin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne gönderilir. Çıkış işletmesinin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğü tarafından oluşturulan düşen kulak küpesi listesi firmaya gönderilir. Firma düşen kulak küpesi veya küpelerinin yerine, aynı özgün tanımlama numarasını içeren kulak küpesi veya küpelerini basarak çıkış işletmesinin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne gönderir. Düşen kulak küpeleri göçer hayvanların çıkış işletmesine dönüşlerinden itibaren 30 gün içerisinde hayvanlara uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hayvanların Hastalıklı Yerlerden Geçirilmesi

Hayvanların hastalıklı yerlerden geçirilmesi

MADDE 10 – (1) Hayvan sağlık zabıtası komisyonlarının hastalıklı olduğu ilan edilen yerlerden, veteriner sağlık raporu olsa bile, o hastalığa hassas hayvanların geçirilmeleri yasaktır. Ancak hastalıklı yerlerden geçirilmelerinde zaruret olan hayvanlar için sahipleri veya nakliyecileri en yakın il/ilçe müdürlüğünden izin alır.

(2) Hastalıklı yerlerden geçirilmesine izin verilen hayvanların geçişi resmî veteriner hekimin kontrolünde gerçekleşir.

(3) Hastalıklı yerlerden geçirilmesine izin verilen hayvanlardan sevk işlemi nakil vasıtası ile yapılanların indirilmesine müsaade edilmez. Yaya olarak sevk edilen hayvanlar ise il hayvan sağlık zabıtası komisyonu kararı doğrultusunda yeni tespit edilen güzergâh doğrultusunda hastalıklı bölgeye alınmaz. Hastalıklı bölgeye indirildiği veya yaya sevklerde girdiği tespit edilen hayvanlar, masrafları sahibine ait olmak üzere, hastalık sönüşü yapılmaya kadar buldukları yerden sevkine müsaade edilmez. Hastalık sönüşünü müteakip resmî veteriner hekimce sağlıklı oldukları tespit edilenlerin, kapalı nakil araçları içinde, gerekli temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinden sonra hastalıklı yerden çıkarılmasına müsaade edilir. Hastalıklı yerlerden geçirilen hayvanlara hastalıklı bölgedeki su ve yemler verilmez.

(4) Tespit edilen güzergâhta, hastalıklı bölgeden geldiği tespit edilen veya ihbarı mecburi hayvan hastalığı tespit edilen hayvanların geçirilmesine izin verilmez. Hayvanlar tespit edildikleri yerde masrafları sahibine ait olmak üzere hastalığın sönüş süresince karantinaya alınır. Karantina sonunda resmî veteriner hekimce sağlıklı oldukları tespit edilenlere tespit edilmiş güzergâh doğrultusunda veteriner sağlık raporu tanzim edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Belgesiz Nakillerde Yapılacak İşlemler

Belgesiz nakillerde yapılacak işlemler

MADDE 11 – (1) Göçer hayvanların bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmayan şekillerde nakledildiğinin tespiti halinde Kanunda yazılı aşağıda belirtilen cezai işlemler uygulanır:

a) Göçer hayvanların bu Yönetmelikte belirtilen nakil belgeleri olmaksızın nakledildiğinin tespiti halinde, ilgili il/ilçe müdürlüğü tarafından gerekli idari ve fenni tedbirler alınarak hayvanların menşei araştırılır.

b) Göçer hayvanların menşeinin tespiti halinde ilgili il/ilçe müdürlüğü ile irtibat kurularak hastalık durumu araştırılır.

c) Göçer hayvanların menşeinde hastalık bulunmadığı anlaşılır ve resmî veteriner hekim tarafından yapılan muayene sonucunda hayvanlar sağlıklı bulunursa, hayvan ve nakil vasıtası sahipleri hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulanmakla beraber veteriner sağlık raporu düzenlenerek hayvanların nakline izin verilir. Piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesi mümkün olmayan canlı hayvanlar bütün masrafları sahiplerine ait olmak üzere Kanunun 32 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi hükmü gereği Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

ç) Menşeinde hastalık bulunan hayvanlar hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (f) bentlerinde yazılı cezai işlem uygulanmakla beraber; piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesi mümkün olan canlı hayvanların, Bakanlık ve diğer ilgili kurumların kontrolünde değerlendirilmesine izin verilir. Piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesi mümkün olmayan canlı hayvanlar, Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

(2) İşletmesine getirdiği hayvanların nakillerinde bulundurması gereken belgeleri, il/ilçe müdürlüğüne yapacağı bildirim kadar saklamayan ve istenildiğinde görevlilere ibraz etmeyen hayvan sahiplerine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik, Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği, Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği ile Tek Tırnaklı Hayvanların Tanımlanması ve İzlenmesine Dair Yönetmeliğin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen izin veya belgeler

MADDE 13 – (1) Göçer hayvan sevklerinde Kanun kapsamında verilen nakil belgeleri, Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik, Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği, Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği ile Tek Tırnaklı Hayvanların Tanımlanması ve İzlenmesine Dair Yönetmelik kapsamında verilen belgelerdir. Bu belgelerin alınması diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mevzuata göre verilen izin veya belgelerin alınması mükellefiyetini ortadan kaldırmaz.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.